

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter ändras så att det blir möjligt att använda gårdsbrukets utvecklingsfonds medel vid förmedling av de referenskvantiteter som fastställts för producenterna och vid köp av referenskvantiteter till den nationella reserven. Betalningsrörelsen i samband med kvothandeln föreslås bli skött via gårdsbrukets ut-

vecklingsfond.

Vidare föreslås att de avgiftstillägg som påförs för försummade tilläggsavgifter för överskridning av referenskvantiteter samordnas med andra motsvarande avgifter. Samtidigt föreslås att hänvisningen i bestämmelsen om ändringssökande ändras.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge

Europeiska gemenskapens (EG) gällande kvotsystem för mjölk baserar sig på rådets förordning (EEG) nr 3950/92 om införande av en tilläggsavgift inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter samt på kommissionens förordning (EEG) nr 536/93 om tillämpningsföreskrifter för tilläggsavgiften för mjölk och mjölkprodukter. I rådets förordning har för varje medlemsstat fastställts totala kvoter som summan av de individuella referenskvantiteterna inte får överskrida när det gäller mejerimjölk eller direktförsäljning. Finlands kvot för mejerimjölk är nu 2 355 000 ton när referenskvantiteterna för de s.k. "SLOM"-producenter som återupptog produktionen 1995 har fogats till landskvoten.

Om landskvoten överskrids måste medlemsstaten betala en tilläggsavgift till kommissionen. Tilläggsavgiften uppgår till 115 % av riktpriiset på mjölk. Avgiften uppbärs hos sådana producenter som har överskridit sin referenskvantitet. Med den nuvarande

ecu-kursen och riktpriiset på mjölk skulle avgiften vara ca 2,16 mk per kg.

Enligt lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter (355/1995), nedan mjölkkvotslagen, fastställs den referenskvantitet mejerimjölk som en lägenhet förfogar över under en tolv månadersperiod som börjar den 1 april 1995 på grundval av producentens produktionskvot enligt det tvåpris-system som upphävdes med anledning av medlemskapet i Europeiska unionen. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer den procentandel av produktionskvoten som skall fastställas som referenskvantitet för producenten. Summan av produktionskvoterna per lägenhet enligt tvåprissystemet uppgick i slutet av mars 1995 till ca 217 milj. kg, dvs. den överskred landskvoten med nio procent.

En minskning av produktionsrättigheterna med nio procent hade varit mycket ogynnsam med tanke på den strukturutveckling som behövs för anpassningen till medlemskapet i Europeiska unionen. Detta hade

medfört problem för särskilt de företagare som utvidgar sin produktion, eftersom EG:s investeringsstöd endast beviljas en investering vars storlek motsvarar den fastställda referenskvantiteten. En producent som utvecklar sin produktion hade blivit tvungen att utöver den referenskvantitet som motsvarar utvidgningen köpa också den del som referenskvantiteten minskats med, vilket skulle ha ökat investeringskostnaderna. Dessutom skulle en minskning av produktionsrättigheterna ha förorsakat ekonomiska förluster för de producenter vilkas nuvarande produktion är större än den minskade referenskvantiteten, eftersom nationellt nordligt stöd endast kan betalas upp till referenskvantiteten.

Av ovan nämnda skäl började jord- och skogsbruksministeriet genast efter anslutningen till Europeiska unionen utreda möjligheten att få en övergångstid för anpassningen av referenskvantiteterna till landskvotens nivå. Efter att förhandlingarna hade slutförts i slutet av 1995 utfärdade kommissionen i februari 1996 förordningen (EG) nr 204/96 om övergångsbestämmelser för Finland för tillämpning av ett tilläggsavgiftssystem inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter. Enligt artikel 1.1 i kommissionens förordning kan de sammanlagda individuella referenskvantiteterna (kvoterna) i Finland överskrida mängden för motsvarande totala garanterade kvantitet (landskvoten) senast till och med den 31 mars 1997. Enligt artikel 1.3 skall hela den kvantitet som finns i den nationella reserven minskas så att de individuella kvantiteterna och den nationella reserven sammanlagt är lika stor som den totala kvantitet som fastställts för Finland. Om denna minskning visar sig vara otillräcklig skall Finland genomföra en lämplig minskning av de tilldelade individuella referenskvantiteterna. EG-bestämmelserna förutsätter att minskningen genomförs med tillämpande av samma procentsats för samtliga mjölkproducenter.

I Finland överstiger summan referenskvantiteter hos producenterna fortfarande landskvoten med ca 105 milj. liter, dvs. ca 4,5 %. Referenskvantiteterna anpassas till landskvoten vid ingången av den produktionsperiod som inleddes den 1 april 1997.

Enligt budgeten för 1995 fick av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel 75 milj. mk användas för betalning av ersättningar för minskning av producenternas mjölkkvoter.

Av dessa medel användes våren 1995 ca 7 milj. mk för ändamålet i enlighet med statsrådets beslut om ersättningar för minskning av produktionskvoterna för mjölk (414/1995). Jord- och skogsbruksministeriet godkände då alla anbud som inte överskred literpriset 1,50 mk. Av de 68 milj. mk som på våren återstod av fullmakten användes ca 64,6 milj. mk i enlighet med statsrådets beslut om ersättningar för minskning av referenskvantiteterna för mejerimjölk (1315/1995) till ersättningar för minskningen av referenskvantiteterna till ett fast pris som för alla som avstod från hela sin produktionskvot var 1,50 mk per liter. Till dem som avstod från en del av sin kvot betalades 1,20 mk per liter. På grundval av dessa beslut ingicks avtal om sammanlagt ca 50 milj. liter.

EG-domstolen har i sitt förhandsavgörande nr C-215/94 av den 29 februari 1996 ansett att de ersättningar som primärproducenten fått för avslutad mjölkproduktion inte är ersättningar för såld tjänst och att de således inte skall påföras mervärdesskatt. Däremot är överlåtelse av enbart referenskvantiteter till producenter mervärdesskattepliktig verksamhet, även om den sker genom statens förmedling.

Varje medlemsstat skall ha en i rådets förordning (EEG) nr 3950/92 om införande av en tilläggsavgift inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter avsedd nationell reserv, ur vilken producenterna på vissa grunder kan beviljas referenskvantiteter. Den nationella reserven kan tillföras referenskvantiteter bl.a. så, att medlemsstaten på likvärdiga grunder minskar alla mjölkproducenters referenskvantiteter och överför de minskade referenskvantiteterna till reserven. Medlemsstaterna kan fastställa de villkor på vilka en behörig myndighet eller ett av denna utsett organ till producenterna mot en förskotts betalning kan omfördela de referenskvantiteter som frigjorts från andra producenter.

På grund av det ovan beskrivna problemet med överstora kvoter har jord- och skogsbruksministeriet inte för närvarande någon reserv till förfogande varifrån det vore möjligt att fördela referenskvantiteter till producenterna, eftersom produktionskvoter måste avlägsnas från marknaden för anpassningen till landskvoten. En förutsättning för att kvotssystemet skall fungera är dock att en nationell reserv av lämplig storlek upprättas. Ur reserven kan referenskvantiteter beviljas

t.ex. sådana producenter som får EG:s investeringsstöd och vilkas referenskvantiteter minskas för den produktionsperiod som inleddes vid ingången av april 1997 för anpassningen av de individuella referenskvantiteterna till landskvoten.

Priserna på produktionskvoterna för mjölk har under de senaste åren fastställts på grundval av producenternas ömsesidiga avtal utan myndighetsstyrning. De mervärdesskattebelagda priserna på sålda kvoter har vid köp som gjorts mellan den 1 april 1995 och 31 oktober 1995 varit i genomsnitt ca 1,50 mk per liter. I samband med kvotköpen har hälften av kvoten gått till staten, varför köparen per liter betalar ca 3 mk inklusive mervärdesskatt. De högsta priserna har betalats i Österbotten, där de i genomsnitt varit ca 4,50 mk per köpt liter. I Lappland och Kajanaland har motsvarande priser varit i genomsnitt 1,50 mk per liter. De producenter som utvecklar sina lägenheter har haft behov att öka mjölkproduktionen, vilket har förutsatt köp av tilläggskvoter och gjort att efterfrågan på kvoter varit stor. Den andel som innehållits för staten har avskrivits och sålunda har endast hälften av kvoten styrts till dem som fortsätter. Under den senare hälften av 1996 har kvoternas prisnivå sjunkit betydligt.

Jord- och skogsbruksministeriet har den 12 mars 1997 utfärdat ett beslut om överföring av referenskvantiteter för mejerimjölk (219/1997). Enligt beslutet övergår man den 1 juli 1997 delvis till administrativ förmedling av referenskvantiteter.

2. Föreslagna ändringar

2.1. Försummad tilläggsavgift

Av mjölkuppköpare upp bärs en tilläggsavgift till den del mjölkproduktionen har överskridit den för mjölkproducenten fastställda referenskvantiteten för mjölk. Enligt artikel 3.4 i kommissionens förordning (EEG) nr 536/93 skall den betalningsskyldige uppköparen till den behöriga myndigheten betala det belopp han är skyldig i enlighet med föreskrifter som fastställts av medlemsstaten. Skuldbeloppet skall betalas före den 1 september varje år. Om betalningsfristen överskrids, skall ränta läggas till de förfallna beloppen med en årlig procentsats som fastställs av medlemsstaten. Räntan på den för-

dröjda betalningen får dock inte vara lägre än den räntesats som medlemsstaten tillämpar vid indrivning av felaktigt utbetalda belopp. Uppköparen skall betala tilläggsavgiften på eget initiativ. I mjölkkvotslagets 8 § 1 mom. bestäms om ett avgiftstillägg för försummad eller fördröjd tilläggsavgift. Avgiftstillägget är för närvarande en mark per månad för varje fullt belopp av ett hundra mark. Enligt 2 mom. gäller för indrivning av obetalda tilläggsavgifter i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsköpningsväg (367/1961) eller med stöd av den.

Det föreslås att 8 § 1 mom. mjölkkvotslagets samordnas med bestämmelserna om skattetillägg i 2 § lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995).

2.2. Nationell reserv

I propositionen föreslås att betalningsrörelsen i samband med den administrativa förmedlingen av referenskvantiteter för mjölk sköts via gårdsbrukets utvecklingsfond. Inom det administrativa förfarandet köps medel som inflyter av förskottsbetalningarna saluhållna referenskvantiteter för mjölk till den nationella reserven, varifrån de säljs vidare till de producenter som erlagt förskottsbetalningen. På så sätt föranleder förmedlingsförfarandet i fråga om referenskvantiteter inte en minskning av fondens medel.

Avsikten med de föreslagna ändringarna är dessutom att möjliggöra inköp av referenskvantiteter till den nationella reserven med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Till inköpen används ca 3,4 milj. mk av fondens medel, dvs. det outnyttjade beloppet av medlen för minskning av mjölkkvoterna. Meningen är att med hjälp av denna reserv återställa kvoten för de producenter som under produktionsperioderna 1995/1996 och 1996/1997 beviljats investeringsstöd av antingen nationella eller EG-medel.

Överföring av kvoter från en producent till en annan är mervärdesskattepliktig verksamhet. Därför måste gårdsbrukets utvecklingsfond registrera sig som mervärdesskatteskyldig.

Inom det administrativa systemet bestämmer jord- och skogsbruksministeriet storleken av den förskotts betalning som upp bärs av referenskvantitetens köpare. I praktiken

sköter landsbygdsnäringsdistrikten inköp och försäljning av kvoter.

Enligt 3 § 1 mom. lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966) får gårdsbrukets utvecklingsfonds medel användas för att förbättra gårdsbrukets struktur, främja landsbygdsnäringsarna, förbättra levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna på landsbygden samt främja utvecklande av dessa åtgärder. Enligt 2 mom. i samma paragraf bestäms om användningen av fondens medel för dessa ändamål särskilt genom lag. För användning av fondens medel krävs således att en bestämmelse tas in i lagen.

Den årliga dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond fastställs av jord- och skogsbruksministeriet efter att statsrådets finansutskott har behandlat förslaget till dispositionsplan. Av dispositionsplanen skall framgå en uppskattning av fondens inkomster och utgifter enligt huvudgrupper. Till planen kan fogas föreskrifter som gäller användningen av medlen.

2.3. Ändringssökande

I förvaltningsprocesslagen (586/1996), som trädde i kraft den 1 december 1996, bestäms om det förfarande som skall iakttas inom förvaltningsrättskipningen. När riksdagen godkände regeringens proposition med förslag till förvaltningsprocesslag och till lagstiftning som har samband med den (RP 217/1995 rd) förutsatte den att det för att syftet med förvaltningsprocesslagen skall nås och principerna i den genomföras inom varje förvaltningsområde i samråd med förvaltningsdomstolskommissionen och justitieministeriet granskas vilka gällande lagar och författningar som stadgar om besvär förfarande. Stadgandena skall antingen samordnas med förvaltningsprocesslagen, strykas såsom obehövlige eller på nödvändiga punkter ändras till hänvisningar till förvaltningsprocesslagen. Det föreslås att i 11 § 3 mom. mjölkvotlagen görs den tekniska ändring som förvaltningsprocesslagens ikraftträdande förutsätter.

3. Propositionens verkningar

En övergång till administrativ kvothandel

skulle i viss utsträckning öka landsbygdsnäringsdistriktens uppgifter.

Det administrativa priset sänker investerarnas kostnader och förbättrar således förutsättningarna för en lönsam verksamhet. Å andra sidan kan ett för lågt pris sänka benägenheten att avstå från produktion och således fördröja strukturutvecklingen.

Det uppskattas att för upprättande av den nationella reserven används ca 3,4 milj. mk av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel.

Avsikten är att betalningsrörelsen i samband med kvothandeln sköts via gårdsbrukets utvecklingsfond.

4. Andra omständigheter i anslutning till propositionens innehåll

Den nedgång av referenskvantiteterna som föranleds av att referenskvantiteterna från och med den 1 april 1997 anpassas till landskvoten kompenseras de producerer som fortsätter producera mjölk genom att det produktionsstöd för mjölk under övergångsperioden som betalas av medel vilka reserverats för nationellt stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen temporärt höjs med 4 penni per kg under tiden 1.4. - 31.12.1997. Ersättningsnivån blir ca 65 penni per nedskuren liter, dvs. densamma som i den partiellt administrativa förmedling av referenskvantiteter som avses bli tagen i bruk.

5. Beredningen av propositionen

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet.

6. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 mars 1995 om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter (355/1995) 8 § 1 mom. och 11 § 3 mom. samt fogas till lagen en ny 8 a § som följer:

3 kap

Särskilda stadganden

8 §

Försummad tilläggsavgift

Om den avgiftsskyldige inte på eget initiativ har betalt tilläggsavgift för överskridning av referenskvantiteterna för mjölk eller om han har betalt för litet i avgift, påförs ett avgiftstillägg på grund av underlåtelse att betala avgiften eller dröjsmål med betalningen. Avgiftstillägget motsvarar den av Finlands Bank årligen fastställda, förhöjd med nio procentenheter. Tillägget är referensräntan för dröjsmålsränta dock minst 20 mark. Avgiftstillägget beräknas på avgiften i hela mark så att den del som överstiger hela mark inte beaktas.

8 a §

Nationell reserv

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får användas till förmedling av referenskvantiteter för mjölk från den nationella reserven till

mjölkproducenter så att förskottsbetalning uppbärs hos köparna vid försäljning av referenskvantiteter och de förskottsbetalningar som redovisats som inkomst till fonden används för köp av referenskvantiteter av motsvarande storlek till reserven.

Även i andra fall än de som avses i 1 mom. kan referenskvantiteter för mjölk köpas till den nationella reserven med gårdsbrukets utvecklingsfonds medel. Referenskvantiteter som köpts till reserven kan härvid överlätas vidare till producenterna så som vederbörande ministerium bestämmer närmare.

11 §

Ändringssökande

Ändring i besvärnsnämndens samt vederbörande ministeriums beslut får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring i besvärnsnämndens beslut får sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Tillstånd kan beviljas endast om det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för att rättspraxis skall vara enhetlig är viktigt att föra ärendet

till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande eller om det finns någon annan vägran- överklagats, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.
de orsak att bevilja tillstånd. Besvärsnämndens beslut skall följas även om det har

Denna lag träder i kraft den

19 .

Helsingfors den 26 mars 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

Lag

om ändring av lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 17 mars 1995 om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter (355/1995) 8 § 1 mom. och 11 § 3 mom. samt *fogas* till lagen en ny 8 a § som följer:

Gällande lydelse

3 kap

Särskilda stadganden

8 §

Försummand tilläggsavgift

Om den avgiftsskyldige inte har betalt tilläggsavgiften eller om han har betalt för litet i avgift, skall han på det belopp som inte har erlagts betala ett avgiftstillägg om en mark för varje fullt belopp av ett hundra mark per påbörjad kalendermånad, räknat från ingången av den månad då avgiften borde ha betalats till utgången av den månad som föregår förfallodagen eller, om avgiften redan har betalats, till utgången av den månad som föregår betalningsdagen.

Föreslagen lydelse

3 kap

Särskilda stadganden

8 §

Försummad tilläggsavgift

Om den avgiftsskyldige inte på eget initiativ har betalt tilläggsavgift för överskridning av referenskvantiteterna för mjölk eller om han har betalt för litet i avgift, påförs ett avgiftstillägg på grund av underlåtelse att betala avgiften eller dröjsmål med betalningen. Avgiftstillägget motsvarar den av Finlands Bank årligen fastställda, förhöjd med nio procentenheter. Tillägget är referensräntan för dröjsmålsränta dock minst 20 mark. Avgiftstillägget beräknas på avgiften i hela mark så att den del som överstiger hela mark inte beaktas.

8 a §

Nationell reserv

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får användas till förmedling av referenskvantiteter för mjölk från den nationella reserven till mjölkproducenter så att förskottsbetalning uppbärs hos köparna vid försäljning av referenskvantiteter och de förskottsbetalningar som redovisats som inkomst till fonden an-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

vänds för köp av referenskvantiteter av motsvarande storlek till reserven.

Även i andra fall än de som avses i 1 mom. kan referenskvantiteter för mjölk köpas till den nationella reserven med gårdsbrukets utvecklingsfonds medel. Referenskvantiteter som köpts till reserven kan härvid överlåtas vidare till producenterna så som vederbörande ministerium bestämmer närmare.

11 §

Ändringssökande

Ändring i besvärsnämndens samt jord- och skogsbrukministeriets beslut får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/1950). Ändring i besvärsnämndens beslut får sökas bara om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Tillstånd kan beviljas bara om det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättspraxis är viktigt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen eller om det finns något annat vägande skäl att bevilja tillstånd. Besvärsnämndens beslut skall följas även om beslutet har överklagats, om inte besvärmyndigheten beslutar något annat.

Ändring i besvärsnämndens samt vederbörandeministeriums beslut får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring i besvärsnämndens beslut får sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Tillstånd kan beviljas endast om det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för att rättspraxis skall vara enhetlig är viktigt att föra ärendet till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande eller om det finns någon annan vägande orsak att bevilja tillstånd. Besvärsnämndens beslut skall följas även om det har överklagats, om inte besvärmyndigheten beslutar något annat.

Denna lag träder i kraft den

19 .